

بارها نسبت به وقوع بحران هشدار دادند. بحرانی که گویا سعید جلیلی چندان از آن اطلاع نداشت.

▼ موضع صریح پزشکیان

ابتدای هفته بود که مسعود پزشکیان نیز صحبت‌های مهمی درباره صادرات محصولات آجبر داشت. او در جمع مدیران بخش کشاورزی گفت: «شما مسئولان بخش کشاورزی و تأمین مواد غذایی کشور باید کمک کنید به نگاهی جامع و دقیق نسبت به وضعیت آب و خاک کشور دست یابیم تا در قدم اول ببینیم با منابع و ظرفیت‌های موجود چه باید تولید کنیم؟ آیا الگوی کشت فعلی ما با منابع آب و خاک موجود هم‌خوانی دارد یا نه و آیا اصول بهره‌وری رعایت می‌شود یا خیر؟» رئیس جمهور بررسی اینکه آیا با منابع آب موجود، اساساً تولید هر محصول کشاورزی برای صادرات منطقی و به‌صرفه است یا نه را، سوالی بسیار مهم عنوان و تصریح کرد: «صادرات محصولات کشاورزی به نوعی صادرات پنهان آب است و باید به دقت و با وسواس بررسی شود که تولید و صادرات چه محصولاتی با منابع آب موجود کشور به‌صرفه و منطقی محسوب می‌شود.»

رئیس جمهور با اشاره به گزارش‌هایی که نشان می‌دهند در سال‌های اخیر با وجود تداوم حفر و تعمیق چاه‌های موجود، آب استخراج شده در برخی مناطق کشور افزایش قابل توجهی نداشته است، خاطر نشان کرد: «هر برنامه‌ای برای توسعه باید به قید پایدار مقید شود؛ آیا محصولات کشاورزی که امروز تولید می‌کنیم، بهترین و به‌صرفه‌ترین محصولات هستند؟ آیا نمی‌شود با منابع آب محدود کشور، محصولاتی با کیفیت و ارزش افزوده بیشتر تولید کرد؟»

پزشکیان اضافه کرد: «اینکه بدون نگاه به آینده از چاه‌های آب کشیم و محصولات آب‌بر تولید کنیم، اما به کاهش منابع آب، فرونشست شدید زمین و تخریب خاک توجه نکنیم، عاقلانه است؟» رئیس جمهور با تأکید بر اینکه متأسفانه نظام داده‌های جامع و دقیقی نیز از ظرفیت‌ها و نیازهای بخش کشاورزی کشور نداریم که بتوانیم بر اساس آن برنامه‌ریزی دقیقی داشته باشیم، اظهار داشت: «باید معطوف به نظام داده‌های بخش کشاورزی، برای اراضی کشور الگوی کشت تعریف شود. اگر شما به کشاورز نگوید بهترین کار کدام است، او کار می‌کند که خودش بلد است! در این صورت دیگر کشاورزان مقصر نیستند، بلکه ما مقصریم که برنامه‌ریزی مناسب نداشته‌ایم.»

پزشکیان گفت: «مهمترین اقدامی که باید به سرانجام برسد، احصای دقیق نظام داده‌های کشاورزی و آب و خاک کشور است؛ باید بدانیم که دقیقاً چه داریم و برای توسعه پایدار باید چگونه از آنها به‌بهترین شکل استفاده کنیم؛ رویکرد عادلانه، تقویت و ارتقای روابط بین‌بخشی، بهره‌گیری حداکثری از مشارکت مردمی و استخدام تجهیزات و تکنولوژی‌های نوین و مناسب می‌توانند به ما در تحقق اهدافمان کمک کنند.»

اخیر رو به کاهش بوده است. به‌عنوان مثال، زمانی زعفران ایران در بازار جهانی دارای مزیت مطلق بود، ولی حالا دیگر این مزیت را از دست داده‌ایم. برای اینکه بتوانیم دوباره فرصت‌های رقابتی ایجاد کنیم، باید کیفیت محصولات، نوع بسته‌بندی، طعم، رنگ و سایر ویژگی‌های مهم برای بازار هدف را بهبود دهیم. بسیاری از کشورها در این زمینه سرمایه‌گذاری کرده‌اند و با استفاده از تکنولوژی و مطالعه بازار، مزیت‌های نسبی ایجاد کرده‌اند. ما هم نیازمند چنین رویکردی هستیم.

«بنا بر گفته برخی از فعالان، روسیه می‌تواند میزان بسیار خوبی برای صادرات باشد، نظر شما در این خصوص چیست؟

چنین صحبت‌هایی که می‌گویند برویم به بازار فلان کشور صادرات کنیم، معمولاً خیلی سطحی و غیرعلمی هستند. ما نمی‌توانیم صرفاً با گفتن اینکه فلان کشور بازار بزرگی است، وارد رقابت شویم. اگر می‌خواهیم در بازار صادرات موفق باشیم، باید برای هر محصول، نقشه راه دقیق و استراتژی مشخصی تدوین کنیم. این استراتژی شامل شناسایی بازار هدف، تحلیل تقاضا، استانداردها و کیفیت محصول موردنظر است. علاوه بر این، ما باید مزیت‌های رقابتی خلق کنیم تا بتوانیم در بازارهای جهانی جایگاه پیدا کنیم. برای مثال در رقابت با کشورهای صادرکننده بزرگ، باید روی عواملی مثل قیمت، کیفیت و بازاریابی سرمایه‌گذاری کنیم.

«برای داشتن صادرات پایدار چه اقداماتی لازم است؟

صادرات پایدار نیازمند تلاش هماهنگ بین دولت، تولیدکنندگان، صادرکنندگان و سایر بازیگران زنجیره ارزش است. باید به هر محصول صادراتی نگاه استراتژیک داشته باشیم؛ از شناسایی بازار هدف، تا ایجاد مزیت رقابتی و تولید محور صادرات. در کنار این‌ها، حفظ منابع آب و خاک عنصر کلیدی است که نباید از آن غافل شویم. در نهایت، کشور نیازمند حکمرانی خوب در بخش آب و کشاورزی است؛ برنامه‌هایی که نه تنها به بحران‌های موجود پاسخ دهد، بلکه نسل‌های آینده را نیز از خطرات کمبود منابع مصون نگه دارد.

مسعود پزشکیان:

هر برنامه‌ای برای توسعه باید به قید پایدار مقید شود؛ آیا محصولات کشاورزی که امروز تولید می‌کنیم، بهترین و به‌صرفه‌ترین محصولات هستند؟

سعید جلیلی:
با استفاده از فرصت‌ها می‌توانیم ۱۱ میلیارد دلار صیفی جات به روسیه صادر کنیم

سه شنبه ۲۳ اردیبهشت ۱۴۰۴

سال چهارم - شماره ۷۸۴

www.hammihanonline.ir

سه شنبه ۲۳ اردیبهشت ۱۴۰۴

سال چهارم - شماره ۷۸۴

www.hammihanonline.ir

گزارش بازار